

Hertoets risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen

Onderzoek bij Bureau Jeugdzorg Drenthe

Samenvatting

In 2009 heeft de Inspectie Jeugdzorg bij de bureaus jeugdzorg en de landelijk werkende instellingen onderzoek gedaan naar risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen. Het eindoordeel over Bureau Jeugdzorg Drenthe luidde dat Bureau Jeugdzorg Drenthe risicomanagement onvoldoende systematisch toepaste voor de kinderen die onder haar toezicht zijn gesteld. Verbetering was nodig binnen de thema's risico's inschatten, risico's beperken en overdracht van ondertoezichtstellingen. Bij deze thema's zag de inspectie risico's voor de veiligheid van de ondertoezicht gestelde kinderen. Het thema deskundigheid voldeed aan de verwachtingen van de inspectie.

In april 2011 heeft de inspectie een hertoets uitgevoerd bij Bureau Jeugdzorg Drenthe. De hertoets richtte zich op de thema's die in het onderzoek van 2009 als nog niet volledig operationeel werden gekwalificeerd: risico's inschatten, risico's beperken en overdracht van ondertoezichtstellingen. Operationeel wil zeggen dat het beleid aanwezig is én de medewerkers in de instelling het beleid kennen en er naar handelen.

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat Bureau Jeugdzorg Drenthe risicomanagement inmiddels voldoende systematisch toepast voor de kinderen die onder haar toezicht zijn gesteld.

Bureau Jeugdzorg Drenthe scoort op vijf van de zeven indicatoren, die in het onderzoek in 2009 nog niet operationeel waren, inmiddels wel operationeel. De inspectie is positief over de verbeteringslag die Bureau Jeugdzorg Drenthe maakte bij het inschatten van risico's en bij de overdracht van ondertoezichtstellingen.

De inspectie ziet echter nog wel belangrijke verbeterpunten ten aanzien van het beperken van risico's. De inspectie is van oordeel dat Bureau Jeugdzorg Drenthe op operationeel niveau dient te functioneren wat betreft de toepassing van risicomanagement en beveelt Bureau Jeugdzorg Drenthe daarom aan ervoor te zorgen dat de twee indicatoren van het thema risico's beperken, het maken en vastleggen van afspraken/ veiligheidseisen en het bewaken van het nakomen van de gemaakte afspraken, binnen zes maanden operationeel zijn.

De inspectie beveelt de provincie Drenthe aan er op toe te zien dat Bureau Jeugdzorg Drenthe deze aanbeveling opvolgt binnen de afgesproken termijn.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting.....	3
Hoofdstuk 1 Inleiding.....	7
Hoofdstuk 2 Oordeel en onderbouwing.....	9
2.1 Risico's inschatten	9
2.2 Risico's beperken	11
2.3 Overdracht.....	12
Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen	15
3.1 Eindoordeel.....	15
3.2 Aanbevelingen	16
Bijlage 1 Beoordelingskader Risicomanagement	17

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aanleiding

De Inspectie Jeugdzorg vindt het van groot belang dat de jeugdbescherming zicht heeft op risico's voor de veiligheid van het onder toezicht gestelde kind en alert blijft op mogelijke nieuwe risico's die zich tijdens de ondertoezichtstelling kunnen voordoen. Het onderzoeken, taxeren en beperken van het risico op voor het kind ernstige bedreigende gebeurtenissen wordt aangeduid met de term risicomanagement.

De inspectie heeft op verzoek van de Minister voor Jeugd en Gezin in het najaar van 2009 landelijk onderzoek uitgevoerd naar het toepassen van risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen. Het onderzoek is uitgevoerd bij de vijftien bureaus jeugdzorg en drie landelijk werkende gezinsvoogdij instellingen. Uit dit onderzoek bleek dat Bureau Jeugdzorg Drenthe risicomanagement onvoldoende systematisch uitvoerde.¹ De inspectie zag hier aanzienlijke risico's voor de veiligheid van de onder toezicht gestelde kinderen. De inspectie heeft Bureau Jeugdzorg Drenthe gevraagd om een verbeterplan op te stellen, om te zorgen dat Bureau Jeugdzorg Drenthe alsnog aan de verwachtingen van de inspectie gaat voldoen. In juni 2010 heeft de inspectie Bureau Jeugdzorg Drenthe laten weten dat het verbeterplan voldeed aan de verwachtingen van de inspectie en dat zij ervan uit gaat dat alle onderzochte indicatoren uiterlijk binnen een jaar na het onderzoek van de inspectie (februari 2011) op operationeel niveau zijn gebracht.

De hertoets

De hertoets is verricht aan de hand van hetzelfde beoordelingskader dat is gebruikt bij het onderzoek uit 2009 (zie bijlage 1). In het beoordelingskader uit 2009 zijn de verwachtingen van de inspectie uitgewerkt aan de hand van vier criteria:

- de instelling voorziet in deskundigheidsbevordering van medewerkers met betrekking tot risicomanagement;
- de instelling voert risico-inschattingen systematisch uit;
- de instelling handelt systematisch bij het beperken van risico's;
- de instelling gaat systematisch om met interne en externe overdrachten.

De criteria zijn nader uitgewerkt in indicatoren. Bij het oordeel van de inspectie is gebruikgemaakt van een driepuntsschaal: "afwezig", "aanwezig" en "operationeel". Deze scores houden kort gezegd in:

- *afwezig*: er is geen beleid of het aanwezige beleid is te onvolledig/onduidelijk om de medewerkers van de instelling informatie te geven die hen kan leiden;
- *aanwezig*: er is volledig/duidelijk beleid, dat de medewerkers van de instelling voldoende informatie geeft die hen kan leiden;

¹ Risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen: Onderzoek bij Bureau Jeugdzorg Drenthe (januari 2010).

- *operationeel*: het beleid is aanwezig én de medewerkers in de instelling kennen het beleid en handelen ernaar.

De inspectie verwacht voor elke indicator een score operationeel.

De hertoets bij Bureau Jeugdzorg Drenthe is gericht op de drie thema's die in het onderzoek in 2009 als niet volledig operationeel werden gekwalificeerd: risico's inschatten, risico's beperken en overdracht van ondertoezichtstellingen.

De inspectie heeft de hertoets in april 2011 bij Bureau Jeugdzorg Drenthe, locatie Emmen uitgevoerd. De hertoets bestond uit de volgende onderdelen: een groepsinterview met drie gezinsvoogden, een interview met een gedragsdeskundige en een werkbegeleider, een analyse van zes dossiers en het bijwonen van een multidisciplinair overleg. Voor alle onderdelen van de hertoets zijn gestructureerde vragenlijsten gebruikt.

Leeswijzer

Dit rapport geeft de resultaten weer van de hertoets van de Inspectie Jeugdzorg bij Bureau Jeugdzorg Drenthe. In Hoofdstuk 2 staan de bevindingen van de inspectie over het toepassen van risicomanagement door Bureau Jeugdzorg Drenthe bij onder toezicht gestelde kinderen. In Hoofdstuk 3 geeft de inspectie haar eindoordeel en doet zij aanbevelingen aan Bureau Jeugdzorg Drenthe en de provincie Drenthe. In Bijlage 1 staat het beoordelingskader.

Hoofdstuk 2 Oordeel en onderbouwing

Inleiding

Dit hoofdstuk bevat drie paragrafen die gewijd zijn aan de criteria uit het beoordelingskader, waarvan de indicatoren bij het onderzoek in 2009 nog niet operationeel bleken: risico's inschatten, risico's beperken en overdracht. Elke paragraaf begint met een tabel, met daarin de uitwerking van het criterium in indicatoren en de scores van de inspectie per indicator, hierna volgt steeds een onderbouwing van de scores. Indicatoren die in het onderzoek in 2009 operationeel scoorden, zijn bij de hertoets niet opnieuw getoetst en zijn in de tabellen in een grijze kleur weergegeven.

Algemeen

Bij Bureau Jeugdzorg Emmen werken ongeveer twintig gezinsvoogden, verdeeld over drie casuïstiekgroepen. Er is één werkbegeleider voor alle drie de casuïstiekgroepen. Er zijn twee gedragsdeskundigen, van wie de één (24 uur) twee casuïstiekgroepen heeft en de ander (12 uur) één. De gedragsdeskundige en de werkbegeleider hebben geregeld samen overleg. Ook hebben ze afstemmingsoverleg samen met de vestigingsmanager. De functie van werkbegeleider binnen Bureau Jeugdzorg Drenthe bestaat ongeveer 2 jaar. In het begin is het zoeken geweest, maar nu is de functie voor iedereen duidelijk. Dat geldt ook voor de verhouding tussen werkbegeleider (hoe) en de gedragsdeskundige (wat).

Bureau Jeugdzorg Drenthe heeft de benaderingswijze Signs of Safety als basis genomen voor het veiligheidsbeleid en voor de wijze waarop Bureau Jeugdzorg Drenthe risico's inschat en beperkt.

2.1 Risico's inschatten

Criterion De instelling voert risico-inschattingen systematisch uit	In 2009			In 2011		
	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Afwezig	Aanwezig	Operationeel
Indicatoren						
Risico-inschattingen volgens standaard werkwijze	√					√
Vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden		√				√
Criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten de vaste momenten		√				√
Multidisciplinaire besluitvorming bij risico-inschattingen			√			
Vastleggen van risico-inschattingen	√					√

Onderbouwing

Risico-inschattingen volgens standaard werkwijze

Bureau Jeugdzorg Drenthe is in de loop van 2010 gestart met het gebruik van de Delta Veiligheidslijst. Het is de bedoeling dat deze bij elke casus wordt ingevuld. Bij nieuwe zaken gebeurt dit inmiddels standaard bij het begin van de OTS. Bij oudere zaken, bijvoorbeeld zaken van een jaar geleden, is dit niet altijd gebeurd. Het gebruik van de Delta Veiligheidslijst is inmiddels gemeengoed, al heeft dit wel een tijd geduurd.

Na lezing van het raadsrapport, het bezoeken van het gezin, waar ook het raadsrapport wordt besproken, en het spreken van het netwerk vullen de gezinsvoogden de Delta Veiligheidslijst in. Dit gebeurt in wisselwerking met het opstellen van het plan van aanpak. In het plan van aanpak worden de krachten en zorgen beschreven en de ontwikkelingsbedreigingen. Wanneer de gezinsvoogden nog niet voldoende informatie hebben, verzamelen ze extra informatie, waarna het plan van aanpak (verder) opgesteld wordt. De Delta Methode is leidend, maar steeds vaker worden daarnaast elementen uit de methode Signs of Safety (SoS) gebruikt om de veiligheidssituatie van het kind in te schatten. Ondermeer het tekenen van "De drie huizen" kan dan daarbij als middel worden ingezet om in gesprek te gaan met het (jonge) kind.

Vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden

Gezinsvoogden kennen de vaste momenten waarop ze de Delta Veiligheidslijst moeten invullen. Dat moet namelijk gebeuren bij ondermeer de kernbeslissingen: de aanvang van de OTS, de evaluatie en verlenging van de OTS (frequentie derhalve eens per jaar), de beëindiging van de uithuisplaatsing en een signaal of melding omtrent onveiligheid/kindermishandeling. Gezinsvoogden kennen het lijstje met kernbeslissingen.

In de digitale dossiers (IJ) ziet de inspectie echter nog niet voldoende terug dat de Delta Veiligheidslijst op deze vaste momenten wordt ingevuld. Mogelijk debet hieraan is dat de Delta Veiligheidslijst nog maar sinds kort, in de loop van 2010, ingebouwd is in IJ, waardoor de Delta Veiligheidslijst nog niet altijd onderdeel uitmaakt van het digitale dossier.

Criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten deze vaste momenten

De gezinsvoogden kennen de situaties waarin zij risico's opnieuw moeten inschatten. Een daarvan is bij de afweging om onbegeleid contact toe te staan waar voorheen sprake was van begeleid contact. Een ander moment is bij een "niet-pluis gevoel" van de gezinsvoogd, bijvoorbeeld een vermoeden van "lover boy" problematiek. Met de Delta Veiligheidslijst kan de gezinsvoogd dan beter doorvragen.

In de digitale dossiers (IJ) ziet de inspectie echter nog niet voldoende terug dat de Delta Veiligheidslijst op deze momenten wordt ingevuld. Wel vindt bij signalen van onveiligheid zichtbaar multidisciplinair overleg hierover plaats.

Vastleggen van risico-inschattingen

Risico-inschattingen worden vastgelegd. De Delta Veiligheidslijst zit in IJ, inclusief een eindoordeel over het risico (rood, oranje, groen). Een onderbouwing van dit eindoordeel wordt niet gegeven. In het plan van aanpak worden risico's benoemd in de ontwikkelingsbedreigingen. Deze worden besproken in de multidisciplinaire casuïstiekbespreking. De gedragsdeskundige ziet alle ingevulde

Delta Veiligheidslijsten. De inspectie heeft in de digitale dossiers de ontwikkelingsbedreigingen in de plannen van aanpak aangetroffen. Van een duidelijke relatie tussen het eindoordeel van de Delta veiligheidslijst en (de ontwikkelingsbedreigingen in) het plan van aanpak is echter nog geen sprake. Ook bevatten nog niet alle digitale dossiers een Delta Veiligheidslijst.

2.2 Risico's beperken

 criterium De instelling handelt systematisch bij het beperken van risico's	In 2009			In 2011		
	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Afwezig	Aanwezig	Operationeel
Indicatoren						
Richtlijnen hoe te handelen bij een verhoogd risico voor de veiligheid			✓			
Maken en vastleggen van afspraken/ eisen t.a.v. de veiligheid van het kind		✓			✓	
Bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken/ veiligheidseisen		✓			✓	
Multidisciplinaire afspraken/ veiligheidseisen			✓			

Onderbouwing

Maken en vastleggen van afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind

Bij het beperken van risico's bij zogeheten 'high risk' zaken, werkt Bureau Jeugdzorg Drenthe met een veiligheidsplan, conform de benaderingswijze Signs of Safety. In dit plan moeten ondermeer bodemeisen, afspraken en consequenties worden beschreven. Ook moeten controlemomenten worden benoemd en evaluaties worden gepland. Dit betekent dat bij een deel van de jeugdbeschermingszaken van Bureau Jeugdzorg Drenthe een veiligheidsplan wordt opgesteld, inclusief afspraken en eisen ten aanzien van de veiligheid van het kind.

Momenteel wordt bij Bureau Jeugdzorg Drenthe gewerkt aan het implementeren van nieuw beleid ten aanzien van het gebruik van de actieagenda. In het nieuwe plan van aanpak zal de actieagenda worden opgenomen; afspraken over de veiligheid van het kind zullen hierin worden vastgelegd. Bureau Jeugdzorg Drenthe is bezig de actieagenda in IJ in te bouwen, maar het inbouwen in IJ is een groot knelpunt. Met de actieagenda wordt derhalve nog niet standaard gewerkt. Zowel de gezinsvoogden als de inhoudelijk leidinggevendenden zien meerwaarde in het werken met de actieagenda.

De gezinsvoogden bespreken in het kader van "plan op tafel" de ontwikkelingsbedreigingen met de ouders. Afspraken om de gewenste ontwikkelingsuitkomsten te bereiken, worden vastgelegd in het contactjournaal in IJ en in het plan van aanpak. Zo komt de afspraak rustig praten met je kind, in plaats van tegen je kind te schreeuwen, in het plan van aanpak. Soms worden afspraken

mondeling gemaakt, en komen ze in IJ terug. Het vastleggen van concrete afspraken is persoonsafhankelijk en gebeurt niet systematisch. Zo werkt een gezinsvoogd met "geeltjes" en legt een ander de afspraken vast in haar agenda. Gezinsvoogden maken nog weinig gebruik van de actieagenda om gemaakte afspraken eenduidig vast te leggen. Dit gecombineerd met het feit dat de inspectie in de digitale dossiers (IJ) nauwelijks concrete afspraken terugziet, en het gegeven dat alleen bij de als 'high risk' aangemerkte zaken een veiligheidsplan wordt opgesteld (conform de Signs of Safety benadering), is de reden waarom de inspectie deze indicator als niet-operationeel beoordeelt.

Bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken/veiligheidseisen

Informatie over afgelegde huisbezoeken halen de gezinsvoogden uit het contactjournaal in IJ. Op deze manier kunnen zij terugkomen op afspraken bij het volgende bezoek. Ouders kennen de afspraken door deze te herhalen en vaak langs te gaan. Gezinsvoogden maken nog weinig gebruik van de actieagenda om te bewaken of ouders gemaakte afspraken nakomen. Wel vindt – ook ten behoeve van de bewaking van het nakomen van afspraken - veel overleg binnen Bureau Jeugdzorg Emmen plaats. Tussen gezinsvoogd en de werkbegeleider is er ongeveer elke 2 maanden een caseload bespreking (de frequentie is afhankelijk van de ervaring en behoefte van de gezinsvoogd). Hier komen de gemaakte afspraken/acties van de gezinsvoogd met de cliënt aan de orde. De gezinsvoogd moet de uitkomsten van de caseloadbespreking vastleggen in het contactjournaal. Maar of dit gebeurt bewaakt de werkbegeleider niet systematisch, al gebeurt dat wel bij sommige gezinsvoogden. De werkbegeleider en de gedragsdeskundige houden beiden in een schriftje bij wat zij hebben besproken met de gezinsvoogd over een casus (tijdens de caseloadbespreking respectievelijk de bespreking van een casus). De reden dat de inspectie deze indicator als niet-operationeel beoordeelt is dat de manier waarop Bureau Jeugdzorg Drenthe het nakomen van de gemaakte afspraken bewaakt persoonsafhankelijk is. Ook in de dossiers is niet voldoende navolgbaar of, en zo ja wanneer gemaakte afspraken zijn nagekomen, en zo niet, wat hiervan de reden was en wat mogelijke consequenties zijn.

2.3 Overdracht

Criterion De instelling gaat systematisch om met interne en externe overdrachten	In 2009			In 2011		
	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Afwezig	Aanwezig	Operationeel
Indicatoren						
Schriftelijke informatie-uitwisseling over de risico's bij (interne en externe) overdracht	✓					✓
Mondelinge/telefonische informatie-uitwisseling bij een verhoogd risico			✓			

Onderbouwing

Schriftelijke informatie-uitwisseling over de risico's bij (interne en externe) overdracht

De overdracht, ook van risico's, gebeurt systematisch aan de hand van de Checklist Overdracht. Ook gaat het hele dossier over bij de overdracht. De gezinsvoogden voelen zich verantwoordelijk voor een goede overdracht. De oude en de nieuwe gezinsvoogd houden samen een voorbespreking en bezoeken bijna altijd samen in het kader van de overdracht het gezin.

Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen

In dit hoofdstuk geeft de Inspectie Jeugdzorg haar eindoordeel over de mate waarin Bureau Jeugdzorg Drenthe systematisch risicomanagement toepast bij onder toezicht gestelde kinderen. Daarna volgt een aanbeveling aan Bureau Jeugdzorg Drenthe en aan de provincie Drenthe.

3.1 Eindoordeel

De inspectie verwacht van bureaus jeugdzorg en landelijk werkende instellingen dat medewerkers geschoold zijn in het uitvoeren van risicomanagement, dat zij systematisch risico's voor de veiligheid van onder toezicht gestelde kinderen inschatten en dat zij deze vervolgens beperken. Daarnaast dient er systematisch informatieoverdracht plaats te vinden bij zowel interne overdrachten van een ondertoezichtstelling (binnen een instelling) als bij externe overdrachten (tussen instellingen).

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat Bureau Jeugdzorg Drenthe risicomanagement inmiddels voldoende systematisch toepast voor de kinderen die onder haar toezicht zijn gesteld.

Bureau Jeugdzorg Drenthe scoort op vijf van de zeven indicatoren die in het onderzoek in 2009 nog niet operationeel waren, inmiddels wel operationeel. De inspectie is positief over de verbeterslag die Bureau Jeugdzorg Drenthe maakte bij het inschatten van risico's en bij de overdracht van ondertoezichtstellingen.

De inspectie ziet echter nog wel belangrijke verbeterpunten ten aanzien van het beperken van risico's. Deze verbeteringen moeten binnen zes maanden gerealiseerd zijn.

De inspectie is **positief** over de verbeterslag die is gemaakt met betrekking tot het inschatten van risico's volgens een standaard werkwijze, vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden, criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten de vaste momenten en het vastleggen van risico-inschattingen. Verder is de inspectie positief over de schriftelijke informatie-uitwisseling over de risico's bij de overdracht van ondertoezichtstellingen.

Een aandachtspunt voor Bureau Jeugdzorg Drenthe is nog wel om ervoor te zorgen dat de Delta Veiligheidslijst daadwerkelijk in de digitale dossiers aanwezig is op de geëigende momenten. Ook kan de relatie tussen de uitkomst van de Delta Veiligheidslijst en het plan van aanpak duidelijker worden gelegd.

Verbetering is nodig binnen het volgende thema:

Risico's beperken

Het vastleggen van gemaakte afspraken over de veiligheid van het kind en het bewaken van het nakomen ervan gebeurt nog niet systematisch bij Bureau Jeugdzorg Drenthe. Bij zogeheten 'high

risk' zaken werkt Bureau Jeugdzorg Drenthe met een veiligheidsplan (conform de benaderingswijze Signs of Safety), waarin afspraken en veiligheidseisen worden vastgelegd. Dit geldt echter slechts voor een gedeelte van de jeugdbeschermingszaken. De wijze waarop afspraken in veel jeugdbeschermingszaken worden vastgelegd is persoonsafhankelijk en niet eenduidig herleidbaar in de dossiers. Concrete afspraken zijn daardoor mogelijk niet goed in beeld bij ouders en kind, maar ook niet bij de gezinsvoogd zelf. Ook het bewaken van het nakomen van afspraken over de veiligheid van het kind is, mede hierdoor, nog niet goed geborgd bij Bureau Jeugdzorg Drenthe.

3.2 Aanbevelingen

De inspectie is van oordeel dat Bureau Jeugdzorg Drenthe op operationeel niveau dient te functioneren wat betreft de toepassing van risicomanagement. Daarom beveelt de inspectie Bureau Jeugdzorg Drenthe aan ervoor te zorgen dat de twee indicatoren van het thema risico's beperken binnen zes maanden operationeel zijn. Het gaat daarbij om het systematisch vastleggen van gemaakte afspraken over de veiligheid van het kind en om het systematisch bewaken van het nakomen van deze afspraken.

De inspectie beveelt de provincie Drenthe aan er op toe te zien dat Bureau Jeugdzorg Drenthe deze aanbeveling opvolgt binnen de afgesproken termijn.

Bijlage 1 Beoordelingskader Risicomanagement

Op basis van het toetsingskader komt de inspectie tot haar oordeel over de kwaliteit van het handelen van de instellingen op de onderzochte thema's per indicator. De instelling krijgt een score voor elke indicator in één van de volgende drie categorieën²:

- Afwezig; dit wil zeggen dat er geen beleid is of dat het aanwezige beleid zo onvolledig/onduidelijk is dat het beleid geen informatie geeft aan de medewerkers van de instelling die hen kan leiden;
- Aanwezig; dit wil zeggen dat er volledig/duidelijk beleid is dat voldoende informatie geeft aan de medewerkers van de instelling die hen kan leiden;
- Operationeel; dit wil zeggen dat het beleid voldoende is (zie hierboven onder "aanwezig") en dat de medewerkers in de instelling het beleid kennen en ernaar handelen; de score operationeel vooronderstelt dus dat het beleid voldoet aan de omschrijving onder "aanwezig".

Indicatoren die bij het onderzoek in 2009 door de inspectie als operationeel werden aangemerkt zijn in het onderzoek van 2011 niet getoetst. Deze indicatoren zijn in de bijlage dan ook in de grijze kleur weergegeven.

Toelichting op scoreclassificaties per indicator³

Thema Deskundigheidsbevordering

criterium; BJZ/LWI voorziet in deskundigheidsbevordering van medewerkers m.b.t. risicomanagement

Indicator	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Minimale criteria
1. Medewerkers zijn geschoold in de uitvoering van risicomanagement.	Het beleid beschrijft niet dat medewerkers geschoold worden in het uitvoeren van risicomanagement, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.	In het beleid staat dat medewerkers geschoold worden in het uitvoeren van risicomanagement.	Medewerkers zijn geschoold in het uitvoeren van risicomanagement.	Minimaal 90% van de gezinsvoogden die langer dan een jaar in dienst zijn. Er is een opleidingsplan.

² De inspectie verwacht niet dat de instellingen het niveau *geborgd* hebben bereikt voor de toepassing van risicomanagement. De implementatie van risicomanagement (meestal als onderdeel van de implementatie van de Deltamethode) is bij de meeste instellingen namelijk nog gaande of pas recent afgerond. Geborgd houdt in dat leidinggevend in de instelling zorgen voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers én zorgen dat het beleid en de uitvoering periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd wordt, dus dat de instelling op instellingsniveau leert van haar ervaringen; hiervoor is het nodig dat op onderdelen geregistreerd wordt wat er gebeurt. De score geborgd vooronderstelt dat het beleid voldoet en dat de medewerkers het beleid in de praktijk brengen.

³ De score van Bureau Jeugdzorg Drenthe per indicator is vetgedrukt.

Thema Risico's inschatten

Criterion: De instelling voert risico-inschattingen systematisch uit

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Minimale criteria</i>
1. Risico-inschattingen volgens standaard werkwijze	Het beleid beschrijft niet hoe risico-inschattingen standaard plaatsvinden tijdens de ots, en hoe hierbij een gestandaardiseerd instrument te gebruiken, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe risico-inschattingen standaard plaatsvinden tijdens de ots, in ieder geval hoe hierbij een gestandaardiseerd instrument te gebruiken.	Medewerkers weten hoe risico-inschattingen tijdens de ots moeten plaatsvinden en hoe hierbij een gestandaardiseerd instrument te gebruiken en werken overeenkomstig.	<ul style="list-style-type: none"> - Actief informatie verzamelen: in ieder geval betrekken (formeel en informeel) netwerk - Kind zelf zien - Gestandaardiseerd instrument
2. Vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden	Het beleid beschrijft niet op welke vaste momenten risico-inschattingen plaatsvinden tijdens de ondertoezichtstelling, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft op welke momenten risico-inschattingen standaard plaatsvinden tijdens de ots.	Medewerkers weten op welke momenten risico-inschattingen tijdens de ots moeten plaatsvinden en werken overeenkomstig.	Vaste momenten, in ieder geval: <ul style="list-style-type: none"> - Bij aanvang ots - Bij aanvraag verlenging of beëindiging ots/ bij evaluatie pva
3. Criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten de vaste momenten	Het beleid beschrijft niet de criteria op grond waarvan risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten deze vaste momenten dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft de criteria op grond waarvan risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten de vaste momenten.	Medewerkers kennen deze criteria en werken overeenkomstig.	<ul style="list-style-type: none"> - Bij life-events, (bijvoorbeeld wisseling samenstelling gezin; verhuizing). - Bij signalen, meldingen van onveiligheid, kindermishandeling - Bij aanvraag en beëindiging uhp
4. Multidisciplinaire besluitvorming bij risico-inschattingen	Het beleid beschrijft niet hoe bij risico-inschattingen multidisciplinaire besluitvorming plaatsvindt, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe bij risico-inschattingen multidisciplinaire besluitvorming plaatsvindt	Medewerkers weten hoe bij risico-inschattingen multidisciplinaire besluitvorming plaatsvindt en werken overeenkomstig.	<p><i>Gezinsvoogden</i>: brengen iedere risico-inschatting in mdo in.</p> <p><i>Gedragsdeskundigen/ teamleiders/ praktijkleiders</i> bewaken dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Risico-inschattingen multidisciplinair worden besproken <p>Zichtbaar in kinddossiers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimaal: risico-inschatting besproken met praktijkleider/ teamleider, naast de gezinsvoogd

- Bij voorkeur: risico-inschatting besproken met een gedragsdeskundige, naast de gezinsvoogd

5. Vastleggen van risico-inschattingen	Het beleid beschrijft niet hoe uitkomsten van risico-inschattingen in de dossiers worden vastgelegd, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe uitkomsten van risico-inschattingen in de dossiers worden vastgelegd.	Medewerkers weten hoe de uitkomsten van de risico-inschattingen vastgelegd moeten worden in de dossiers en werken overeenkomstig.	<p><i>Gezinsvoogden</i> leggen risico-inschattingen, inclusief een eindoordeel, vast in de dossiers.</p> <p><i>Gedragsdeskundigen/ teamleiders/ praktijkleiders</i>: bewaken dat risico-inschattingen, inclusief een eindoordeel, in de dossiers worden vastgelegd</p> <p>Zichtbaar in kinddossiers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke risico's - Eindoordeel: hoe bedreigend
--	--	---	--	--

Thema Risico's beperken

Criterion: De instelling handelt systematisch bij het beperken van risico's

Indicator	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Minimale criteria
1. Richtlijnen hoe te handelen bij verhoogd risico voor de veiligheid	Het beleid beschrijft niet hoe te handelen bij een verhoogd risico voor de veiligheid van het kind en/of (een vermoeden van) kindermishandeling, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe te handelen bij een verhoogd risico.	De medewerkers weten hoe te handelen bij een verhoogd risico en werken overeenkomstig.	<p><i>Gezinsvoogden</i> handelen conform de richtlijnen bij een verhoogd risico voor het kind en/of (een vermoeden van) kindermishandeling.</p> <p><i>Gedragswetenschappers/teamleiders/ praktijkleiders</i> bewaken het handelen bij een verhoogd veiligheidsrisico conform richtlijnen.</p> <p>Conform richtlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handelen bijstellen nav risicotaxatie. - Actief betrekken en activeren opvoeders en (formeel en

<p>2. Maken en vastleggen van afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid kind</p>	<p>Het beleid beschrijft niet dat bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden gemaakt/gesteld en worden vastgelegd in de dossiers, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.</p>	<p>Het beleid beschrijft dat bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden gemaakt/gesteld en worden vastgelegd in de dossiers.</p>	<p>Medewerkers weten dat bij geconstateerde risico's afspraken moeten worden gemaakt/eisen moeten worden gesteld t.a.v. de veiligheid van het kind, dat deze moeten worden vastgelegd in de dossiers en werken overeenkomstig.</p>	<p>informeel) netwerk. <i>Gezinsvoogden</i> maken concrete afspraken/stellen concrete eisen t.a.v. de veiligheid van het kind en leggen deze vast in het dossier. <i>Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders</i> bewaken dat concrete afspraken worden gemaakt/ concrete eisen worden gesteld t.a.v. de veiligheid van het kind en dat deze worden vastgelegd in dossiers. Opvoeders (schriftelijk) informeren over afspraken.</p>
<p>3. Bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken/veiligheidseisen</p>	<p>Het beleid beschrijft niet dat gemaakte afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden bewaakt, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk</p>	<p>Het beleid beschrijft dat gemaakte afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden bewaakt.</p>	<p>Medewerkers weten dat gemaakte afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind moeten worden bewaakt en werken overeenkomstig.</p>	<p><i>Gezinsvoogden</i> bewaken het nakomen van de gemaakte afspraken/eisen. <i>Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders</i> zien hier op toe.</p>
<p>4. Multidisciplinaire afspraken/veiligheidseisen</p>	<p>Het beleid beschrijft niet hoe bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken over het handelen multidisciplinair gemaakt moeten worden, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.</p>	<p>Het beleid beschrijft hoe bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken multidisciplinair gemaakt worden.</p>	<p>Medewerkers weten hoe bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken over het handelen multidisciplinair gemaakt moeten worden en werken overeenkomstig.</p>	<p><i>Gezinsvoogden</i> betrekken de gedragswetenschappers/teamleiders/ praktijkleiders bij de besluitvorming. <i>Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders</i> bewaken dat bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind multidisciplinair worden gemaakt.</p>

Thema Overdracht

criterium: De instelling gaat systematisch om met interne en externe overdrachten

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Minimale criteria</i>
1. Schriftelijk informatie uitwisseling over de risico's bij interne en externe overdracht	Het beleid beschrijft niet dat bij interne of externe overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over risico's en wat er gedaan is om deze te beperken, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft dat bij interne of externe overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om deze te beperken.	Medewerkers weten dat bij interne/externe overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om deze te beperken en werken overeenkomstig.	<i>Gezinsvoogden</i> weten dat bij overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om die te beperken en handelen overeenkomstig. <i>Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders</i> bewaken dat bij overdracht schriftelijk informatie wordt uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om deze te beperken.
2. Mondelinge of telefonische informatie-uitwisseling over de risico's bij een verhoogd risico	Het beleid beschrijft niet dat bij een verhoogd risico mondeling/telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties wordt uitgewisseld, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	In het beleid staat dat bij een verhoogd risico mondeling/telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties wordt uitgewisseld.	Medewerkers weten dat bij een verhoogd risico mondeling/telefonisch informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties en werken overeenkomstig.	<i>Gezinsvoogden</i> weten dat bij een verhoogd risico mondeling of telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties moet worden uitgewisseld en handelen overeenkomstig. <i>Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders</i> bewaken dat bij een verhoogd risico mondeling of telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties wordt uitgewisseld.